

МОДЕЛ ЗА АДАПТАЦИЯ НА НОВОПРИЕТИТЕ ДЕЦА В ДГ "МАЛИНА"

Настоящия модел е изготвен във връзка с Наредба № 26 от 2008г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях - чл.10, ал.2, т.5, чл.11, ал.2, т.4 и Наредба № 5 от 3 юни за предучилищното образование – чл.39, ал.2 и 3.

Въведение

Първите години от живота на детето са важен етап от израстването му. Това е уникален, самоценен и най-важен период от човешкото развитие и здраве. От него до голяма степен зависи какъв ще бъде като възрастен индивид по отношение на физически, умствени способности и морални качества. Педагозите трябва да се стремят да гарантират, че системата за обучение на малките деца е насочена преди всичко към личните индивидуални и възрастови характеристики на детето. Това означава, че в процеса на общуване с детето, възрастните му осигуряват: психологическа сигурност, емоционално благополучие, формира се основата на културата на личността; развива се уникалната индивидуалност. Необходимо е на детето да се предоставят достатъчно възможности да използва всяко от петте си сетива: зрение, слух, осезание, обоняние, вкусови рецептори.

За целта, ние, екипът в ДГ "Малина", сме създали цялостна система за подпомагане процесите на адаптация и социализация на новопостъпилите малчугани в детската градина, която да включва психологическо подпомагане на родителите, формиране на механизми за адаптация и система за наблюдение на напредъка на децата.

Форми на работа с родителите по време на периода на адаптация.

За успешна адаптация на детето към условията на предучилищната институция, се стремим да формираме положително отношение у детето и неговите близки към детската градина. Това зависи преди всичко от нашата способност и желание да създадем уютна, приветлива и предразполагаща атмосфера в групата. Следователно организацията на периода на адаптация започва много преди 15-ти септември.

Отделянето от домашната среда и тръгването на градина, е труден момент за детето и неговите родители. Затова съвместната ни работа с тях е от особено значение. Подобни предизвикателствата обуславят и нашите приоритети:

1. Да развием единен стил на общуване и възпитание с детето, както в детското заведение, така и в семейството.
2. Да предоставим квалифицирана практическа помощ и консултации на родителите по проблемите на възпитанието и развитието на детето.
3. Да формираме у детето чувство за сигурност, свобода и доверие в околния свят.

4. Да надграждаме възпитателните умения на родителите, поощрявайки увереността в собствените им възможности.

При взаимодействието с родителите спазваме следните принципи:

- целенасоченост, систематичност, последователност;
- диференциран подход, отчитащ спецификата на всяко семейство;
- доброта, грижовност, откритост;
- взаимно доверие, уважение и подпомагане.

Използваме следните форми на взаимодействие със семейството:

- индивидуални разговори;
- родителски срещи /обща и индивидуални/;
- консултации;
- посещение на родители в групата по време на адаптационния период;
- съкратено времето за престой на детето в групата в периода на адаптация;
- алгоритми: "Аз сам се обличам и събличам; Мия си ръцете; Мога да се храня сам;".

Технология на педагогическата подкрепа на детето и семейството по време на периода на адаптация

В периода на адаптация спазваме последователността на работа със семейството:

1. *Запознаване.* Детето влиза в детската градина заедно с родителите си и се запознава с екипа, групата и условията на престой. На родителите се предлага посещение в групата по време на различни дейности от дневния режим.
2. *Индивидуален подход.* За детето се установява първоначален индивидуален режим на посещение. Най-добрият вариант за включване на дете в група е целодневната форма на обучение. През първите няколко дни се допуска родителите да успокоят децата си, ако са много тревожни преди следобедния сън.

Процесът на адаптация на детето до голяма степен зависи от това екипът да разбере нуждите, интересите, наклонностите на детето и своевременно да облекчи емоционалното напрежение, да съгласува методите на провеждане на режимните моменти със семейството.

За оптимизиране на процеса на адаптация използваме:

- индивидуални разговори с родителите;
- диагностика и наблюдение на детето;
- успокояващи и развиващи игри.

От момента на постъпването им в детската градина и от първите контакти с децата, получаваме важна информация за степента им на адаптиране, както темперамент, интереси, особености на общуване с връстници и възрастни. Най-голямо внимание обаче обръщаме на особеностите на процеса на адаптация.

По време на разговорите с родителите е важно да преценим налага ли се помощ за преодоляване на безпокойството у детето, своевременно информираме за напредъка в периода на адаптация и се съсредоточаваме върху активно взаимодействие.

Системната ни работа помага на децата да се адаптират по-леко и безпроблемно към условията на предучилищната институция, разгръща потенциала им, допринася за успешна социализация и в резултат на това, взаимодействието между ДГ и семейството е продуктивно и ползотворно за всички участници в него.

Мисия на учители и родители

Основни отговорности на екипите по групи са:

- да обгрижват децата и да се отнасят към тях с любов;
- да бъдат внимателни и чувствителни към всяко дете и да умеят да привлича вниманието му;
- да се съобразяват с индивидуалните психически особености на всяко дете;
- да го насърчават към овладяване на социални и морални норми;
- да провеждат индивидуални консултации и разговори с родителите, да ги запознават се с процеса на адаптация и социализация на децата;
- да провеждат родителски срещи;
- да проявяват търпение, разбиране и съпричастност;
- да насърчават детето към съвместни действия с другите деца в групата;

Основната роля на родителите преди и по време на престоя на децата в детската градина е:

- да приемат и обичат децата си такива, каквито са;
- да бъдат щастливи с и за детето си;
- да говорят на децата си с грижовен и насърчителен тон;
- да изслушват децата, без да ги прекъсват;
- да поставят ясни и дефинирани изисквания;
- да не налагат много правила;
- да четат на децата всеки ден и да обсъждат прочетеното;
- да се интересуват се от живота и заниманията на децата в детската градина;
- да не забравят, че авторитетът на родителите се основава на личният им пример;
- да се вслушват в съветите на учителите в периода на адаптация и социализация;
- да се включват активно в съвместни инициативи на ДГ и родителската общност;

Любима Играчка

Играчката изпълнява функциите на психологически защитник на детето. В периода на адаптация, когато детето особено се нуждае от някой, който да го прегърне и да му съчувства, любимата играчка действа като комуникационен партньор. В първите дни на детска градина, тази играчка е единственият му познат. Близостта на

именно този приятел помага на детето да не изпитва самота, дава му усещане за спокойствие и уют.

Играчката се явява като посредник между възрастните и детето, помага за установяване на емоционален контакт, омекотява процеса на адаптиране и дава на детето чувство за сигурност и безопасност.

Престой на родителите в детската градина в периода на адаптация

- ✓ Детската градина може да бъде посетена от желаещите родители, заедно с детето, в удобно и за двете страни време.
- ✓ През първите седмици, детето може да посещава детската градина, заедно с един от родителите/настойниците, за по 2-3 часа, за да играе с другите деца, да опознава средата и екипа учители и помощник-възпитатели, като постепенно се увеличава и времетраенето на присъствието му в групата.
- ✓ Когато напредне процеса на адаптация, детето може да бъде оставено и за следобеден сън в групата, като първоначално родителят го взема веднага след ставане и закуска; съгласието на детето да остане за следобедната почивка в ДГ, се приема като сигурен знак, че по-голямата част от пътя за безпроблемна адаптация е изминат.

Адаптирането към детската градина е особено деликатен и изискващ търпение процес, защото адаптацията е както за децата, така и за техните родители. Когато майката и бащата са притеснени и тревожни, децата интуитивно усещат, че мястото, на което отиват е ново и непознато. Овладеяването на страховете у родителите и преодоляването на чувството на тревога, е основната задача на екипите в детската градина.

Настоящия модел е неразривна част от Правилника за дейността на детската градина.